

PAŽINTINIO ŽYGIO „GAMTOS DETEKTYVAI“ KLAIPĖDOJE PROGRAMA

Vieta: Smiltynė (Klaipėda).

Rekomenduojamas laikas: gegužė, birželis, liepa.

Atstumas: ~3 km

Trukmė: 2-3 val.

Temos: jūriniai bestuburiai; kirai, žuvėdros ir kiti vandens paukščiai; tik pajūryje aptinkami augalai.

Rekomenduojama įranga: išmanusis telefonas arba fotoaparatas, entomologiniai tinkleliai, žiūronai, nešiojamas mikroskopas, Lietuvos paukščių pažinimo vadovas, apsauginės priemonės nuo uodų ir erkių, kremas nuo saulės.

Žemėlapis:

Planas:

- Žygis prasideda Klaipėdos Senojoje perkėloje.
- Iš Senosios perkėlos keliamasi į Smiltynę. Kelte žiūronais stebimi vandens paukščiai. Aiškinamasi, kodėl nederėtų maitinti kirų ir kitų vandens paukščių. Naudojantis paukščių vadovu mokomasi atskirti kirus nuo žuvėdrų.

- Miško takeliu keliaujama prie jūros. Pakeliui stebimi miško augalai, o aukštoje žolėje entomologiniu tinkleliu gaudomi vabzdžiai ir voragyviai. Šioje vietoje dažnai stebimas į Lietuvos raudonąją knygą įrašytas margasis grambuolys.
- Pajūryje tyrinėjami bangų išmesti bestuburiai – moliuskai, vėžiagyviai, medūzos ir kt. Smulkūs organizmai, tokie kaip samangyvių kolonijos, tyrinėjami nešiojamu mikroskopu. Samangyvis *Electra pilosa* lengvai surandamas prisitvirtinęs ant dumblio šakotojo banguolio, kurį dažnai ant kranto išmeta bangos.
- Susipažįstama su augalų rūšimis, aptinkamomis tik pajūryje – smiltyninė rugiaveidė, pajūrinė smiltlendrė, pajūrinė stoklė, pajūrinis pelėžirnis, sultingoji jūrasmiltė, Lietuvoje invazinis augalas muilinė gubojas ir kt.
- Mišku grįžtama prie marių. Pakeliui tyrinėjama šiurių ir kitų kerpių įvairovė, aptinkama pušyne.
- Grįžus į keltą žygis baigiasi.

Pagal šią programą 2023 metų birželio 21 dieną vykusio „Gamtos detektyvų“ žygio metu dalyviai aptiko, atpažino ir nufotografavo apie 50 gyvūnų, grybų ir augalų rūšių. Buvo stebimas pajūryje įprastas, bet kitose Lietuvos vietose retas papartis – paprastoji šertvė. Taip pat stebėtas įspūdingos išvaizdos vabalas raštuotasis auksavabalis. Paplūdimyje buvo aptikti visi keturi Baltijos jūros pakrantėje dažniausiai aptinkami dvigeldžiai moliuskai – įlankinė midija, smėlinė mija, širdukė ir baltijinė makoma.

Visas „Gamtos detektyvų“ aptiktas rūšis galite stebėti čia:

<https://www.inaturalist.org/projects/smiltyne-gd>

Šį biologinės įvairovės sąrašą gali pildyti kiekvienas, apsilankęs Smiltynėje ir fotografuodamas organizmus bei dalindamasis jų nuotraukomis platformoje *iNaturalist*.

